

Ecografia clínica d'abdomen.

Nivells A i B, C i D (Avançat)

CAMFiC

c/ Diputació, 316. 08009 Barcelona

Inici part online (nivell A): 18 d'agost de 2025.

Inici part online (nivells B, C i D): 26 d'agost de 2025.

Fi part online (nivells B, C i D): 16 de desembre de 2025.

Sessions presencials: 02, 03, 04, 08, 09 i 23 de setembre,

30 d'octubre i 02 de desembre de 2025 de 09.00 a 14.00 i de 14.30 a 19.00 h.

Objectius

Generals

- Introduir-se en l'ús de l'ecògraf com a eina complementària en la identificació i el diagnòstic de les lesions i patologies del pacient. *(Nivell A)*.
- Assolir la capacitat per realitzar i informar les exploracions ecogràfiques en les situacions clíniques on pot ser d'utilitat a l'Atenció Primària, tant en l'àmbit clínic d'atenció al ciutadà a la consulta ordinària de medicina de família, com en l'àmbit de la prevenció.

Específics

- Identificar les parts i components de l'ecògraf. *(Nivell A)*.
 - Distingir els tipus de transductors. *(Nivell A)*.
 - Discernir les imatges obtingudes per l'ecògraf segons la situació, orientació i talls. *(Nivell A)*.
 - Determinar el llenguatge ecogràfic. *(Nivell A)*.
 - Valorar els avantatges de l'ecografia en la millora de la capacitat de diagnòstic. *(Nivell A)*.
 - Interpretar els artefactes d'imatge de l'ecografia. *(Nivell A)*.
 - Comprendre les bases físiques de l'ecògraf en la formació de la imatge. *(Nivell A)*.
 - Conèixer les funcions bàsiques en l'ús d'un ecògraf. *(Nivell A)*.
 - Discriminar els diferents modes d'exploració o de visualització en l'ecògraf. *(Nivell A)*.
 - Establir mesures de seguretat en la manipulació de l'ecògraf. *(Nivell A)*.
 - Comprendre els moviments bàsics en el maneig de la sonda de l'ecògraf. *(Nivell A)*.
 - Utilitzar l'ecografia com a prova complementària idònia per a ser aplicada en el punt d'atenció primària per a l'exploració abdominal.
 - Identificar les estructures ecogràfiques abdominals normals.
 - Identificar imatges ecogràfiques anormals en les exploracions ecogràfiques abdominals.
 - Descriure les imatges anormals utilitzant la terminologia adequada en ecografia.
 - Realitzar diagnòstics diferencials de les patologies adients utilitzant les dades de l'anamnesi, l'ecografia i les altres exploracions complementàries.
 - Preparar el pacient i donar-li les indicacions per a realitzar una ecografia programada.
-

Contingut i durada

Part online

Nivell A. Iniciació a l'ecografia clínica

- Presentació del Grup de Treball d'Ecografia a l'Atenció Primària.
- Introducció.
 - Unitat 1 - Introducció a l'ecografia.
 - Unitat 2 - Enllaços interessants.

- Mòdul 1 - Bases físiques de les ones sonores.
 - Unitat 1 - Característiques de les ones sonores.
 - Unitat 2 - Formació de la imatge a partir del so.
- Mòdul 2 - Conceptes bàsics d'ecografia.
 - Unitat 1 - Generalitats.
 - Unitat 2- Artefactes ecogràfics.
 - Unitat 3- Seguretat i efectes nocius dels ultrasons.
- Mòdul 3 - Maneig d'un aparell d'ecografia.
 - Unitat 1 - Funcions bàsiques.
 - Unitat 2 - Funcions avançades.
 - Unitat 3- Modes d'exploració i doppler.
 - Unitat 4 - Altres modes d'exploració.
 - Unitat 5 - Maneig de la sonda.
- Articles de lectura obligatòria.
- Avaluació de coneixements.

Nivell B. Anatomia ecogràfica normal

- Presentació.
- Grans vasos.
- Pàncrees.
- Fetge.
- Vesícula i via biliar.
- Melsa.
- Ronyons.
- Bufeta urinària.
- Pròstata.
- Úter i annexos.
- Sistemàtica de l'exploració abdominal.

Nivell C. Patologia

- Presentació.
- Aneurisma d'aorta abdominal.
- Patologia hepàtica 1: Afectació difusa.
- Patologia hepàtica 2: Afectació focal.
- Patologia del pàncrees.
- Patologia de la vesícula biliar.
- Patologia de la melsa.
- Còlic nefrític i hidronefrosi. Variants de normalitat.
- Infeccions del tracte urinari.
- Hematúria.
- Hèrnies.
- Apendicitis.
- Patologia ginecològica.
- Síntomes del tracte urinari inferior.

Nivell D. Casos Clínics

- Presentació i activitats dels casos clínics.

Part Presencial

Nivell B. Anatomia ecogràfica normal

02 de setembre

- Benvinguda, exposició objectius i dinàmica del curs. 09.00-11.00 h.
- *Descans.* 11.00-11.30 h.
- Exposició teòrica sobre anatomia ecogràfica ronyons, 11.30-14.00 h.
bufeta, urèter.
- *Descans.* 14.00-14.30 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica ronyons, bufeta, urèter. 14.30-16.30 h.
- *Descans.* 16.30-17.00 h
- Pràctica d'anatomia ecogràfica ronyons, bufeta, urèter. 17.00-19.00 h.

03 de setembre

- Exposició teòrica sobre anatomia ecogràfica bufeta, pròstata, 09.00-11.30 h.
úter i annexes.
- *Descans.* 11.30-12.00 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica bufeta, pròstata, úter i annexes. 12.00-14.00 h.
- *Descans.* 14.00-14.30 h.
- Exposició teòrica sobre anatomia ecogràfica melsa, aorta i cava 14.30-16.00 h.
inferior.
- *Descans.* 16.00-16.30 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica melsa, aorta i cava inferior. 16.30-19.00 h.

04 de setembre

- Exposició teòrica sobre anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, 09.00-11.30 h.
pàncrees, hili hepàtic, arteria mesentèrica superior.
- *Descans.* 11.30-12.00 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, pàncrees, 12.00-14.00 h.
hili hepàtic, arteria mesentèrica superior.
- *Descans.* 14.00-14.30 h.
- Exposició teòrica sobre anatomia ecogràfica lòbul hepàtic dret, la via 14.30-16.30 h.
biliar extrahepàtica i la vesícula biliar.
- *Descans.* 16.30-17.00 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbul hepàtic dret, la via biliar 17.00-19.00 h.
extrahepàtica i la vesícula biliar.

Nivell C. Patologia

08 de setembre

- Còlic nefrític i despistatge d'hidronefrosi. 09.00-10.30 h.
- *Descans.* 10.30-11.00 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica ronyons, bufeta, urèter. 11.00-13.00 h.
- Valoració hematúria macroscòpica. 13.00-14.00 h.
- *Descans.* 14.00-14.30 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica ronyons, bufeta, urèter. 14.30-15.30 h.

- Estudi de les infeccions urinàries de repetició en l'adult. 15.30-17.00 h.
- *Descans*. 17.00-17.30 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica ronyons, bufeta, urèter. 17.30-19.00 h.

09 de setembre

- Valoració de la hematúria macroscòpica. 09.00-10.30 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica bufeta, pròstata, úter i annexes. 10.30-11.30 h.
- *Descans* 11.30-12.00 h.
- Síndrome prostàtica. 12.00-14.00 h.
- *Descans* 14.00-14.30 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica bufeta, pròstata, úter i annexes. 14.30-15.30 h.
- Quists ovàrics, miomes. 15.30-17.00 h.
- *Descans* 17.00-17.30 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica bufeta, pròstata, úter i annexes. 17.30-19.00 h.

23 de setembre

- Valoració esteatosi hepàtica. 09.00-10.30 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, pàncrees, hili hepàtic, arteria mesentèrica superior, lòbul hepàtic dret, la via biliar extrahepàtica i la vesícula biliar. 10.30-11.30 h.
- *Descans* 11.30-12.00 h.
- Valoració d'hepatomegàlia i/o esplenomegàlia, hepatopatia crònica. 12.00-13.00 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, pàncrees, hili hepàtic, arteria mesentèrica superior, lòbul hepàtic dret, la via biliar extrahepàtica i la vesícula biliar. 13.00-14.00 h.
- *Descans* 14.00-14.30 h.
- Valoració de lesions ocupants d'espai. 14.30-16.30 h.
- *Descans* 16.30-17.00 h.
- Pràctica d'anatomia ecogràfica lòbul hepàtic esquerra, pàncrees, hili hepàtic, arteria mesentèrica superior, lòbul hepàtic dret, la via biliar extrahepàtica i la vesícula biliar. 17.00-19.00 h.

30 d'octubre

- Valoració de la colecistitis i colelitiasi. 09.00-11.30 h.
- *Descans* 11.30-12.00 h.
- Avaluació de la imatge ecogràfica. 12.00-14.00 h.
- *Descans* 14.00-14.30 h.

Nivell D. Casos clínics

- Protocol eFast i gimcana de casos clínics. 14.30-16.30 h.
- *Descans* 16.30-17.00 h.
- Protocol eFast i gimcana de casos clínics. 17.00-19.00 h.

02 de desembre

- Protocol eFast i gimcana de casos clínics. 09.00-11.30 h.
- *Descans* 11.30-12.00 h.

• Protocol eFast i gimcana de casos clínics.	12.00-14.00 h.
- Descans	14.00-14.30 h.
• Protocol eFast i gimcana de casos clínics.	14.30-16.30 h.
- Descans	16.30-17.00 h.
• Protocol eFast i gimcana de casos clínics. Cloenda del curs.	17.00-19.00 h.

Durada: 113 hores.

(68 hores presencials + 45 hores online: 13 hores nivell A i 32 hores nivells B, C i D).

Metodologia

Part online

- Per a la part online, es proporcionarà a l'alumnat l'accés remot a una sèrie de materials i recursos confeccionats per professionals referents en l'ús de l'ecògraf.
- Per a la part d'Iniciació a l'ecografia clínica (nivell A) els materials i recursos comprenen gravacions en format de classe magistral i documents diversos (continguts en suport PowerPoint, lectures d'articles acadèmics i enllaços d'interès). Al final de cadascuna de les Unitats en què es distribueixen els Mòduls, els alumnes tindran accés a un conjunt de diverses activitats d'autoavaluació (drag and drop, relacionals, completar text, múltiple choice...) relacionades amb els continguts tractats i d'obligatòria realització per a poder anar avançant en els diferents apartats del curs.
- Per a les parts d'Anatomia ecogràfica abdominal (nivell B) i de Patologia (nivell C) del curs; aquests materials i recursos, distribuïts en 11 i 14 Unitats respectivament, comprenen gravacions en format de classe magistral i documents diversos (continguts en suport PowerPoint, lectures d'articles acadèmics que inclouen qüestionaris amb feedback en la resposta i enllaços d'interès). Al final de cadascuna de les Unitats en què es distribueixen els Mòduls, els alumnes tindran accés a un conjunt de diverses activitats complementàries d'autoavaluació amb diferent format (drag and drop, relacionals, completar text, múltiple choice...) relacionades amb els continguts tractats en els diferents apartats del curs. Finalment, l'alumnat haurà de resoldre un test d'avaluació final per a cadascuna de les dues parts. Per a la part de Casos clínics (nivell D) del curs, es presentarà a l'alumnat un total de 15 casos clínics que, mitjançant diverses qüestions plantejades en format divers (drag and drop, relacionals, completar text, múltiple choice...) i feedback en la resposta, haurà d'anar resolent.
- Els alumnes disposaran d'un espai anomenat "tinc dubtes" on els tutors donaran resposta en un termini no superior a les 48-72 hores.

Part presencial

- Durant l'exposició teòrica s'explicaran els diferents talls d'ecografia normal i es farà també un repàs de les principals patologies que podem trobar en cada tema.
- Al final de cada presentació s'exposarà de manera breu com podem escriure a l'informe l'ecografia realitzada i les diferents troballes ecogràfiques.
- Per les pràctiques, els alumnes es distribuïran en grups de 5 persones per cada ecògraf de manera que tots podran fer ús dels ecògrafs i desenvolupar habilitats pràctiques a partir de la informació rebuda. Les pràctiques es realitzaran en models sans, les imatges patològiques seran presentades durant les exposicions teòriques. Cada grup estarà supervisat per un monitor expert en ecografia que orientarà i assessorarà els alumnes en tot moment.

- Durant el curs es presentaran imatges patològiques fent intervenir els alumnes perquè les descriguin i aprofundeixin en la localització dels talls i les patologies que s'hi veuen. També es realitzarà una avaluació final per valorar l'aprenentatge i l'adquisició de coneixements per part dels alumnes.
 - Es tracta d'un curs eminentment pràctic en el que es pretén l'adquisició d'habilitats per part de l'alumnat, de manera que es prioritzarà el treball en grups reduïts per optimitzar el temps que cada alumne disposi de l'ecògraf.
 - Els continguts i les pràctiques es poden adaptar a les necessitats del grup.
-

Equip docent

Coordinador:

Pere Guirado Vila. Metge de Medicina Familiar i Comunitària. GAPIC Vallès Occidental i Oriental | Barcelonès Nord i Maresme. Coordinador del Grup de Treball d'ecoAP (ecografia clínica a l'Atenció Primària) de la CAMFiC.

Docents:

Membres del Grup de Treball d'ecoAP (ecografia clínica a l'Atenció Primària) de la CAMFiC.

Dirigit a

Metges/ses de Medicina Familiar i Comunitària i d'altres especialitats.

Places: 25.